

هنر و معماری دینی در بقعه شیخ صفی‌الدین اردبیلی با رویکرد به تاثیر آیات قرآنی در تزئینات

المیرا زاهدیان^۱، یلدا مترجم^۲

^۱ کارشناسی ارشد، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ایران

Elmira_zahedian@yahoo.com

^۲ کارشناسی ارشد، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ایران

y.motarjem@yahoo.com

چکیده

معماری اسلامی با تأثر از جهان بینی اسلامی برگرفته از زبان قرآن، غنای تمدن اسلام را با بهره‌گیری از روح معنویت نشان می‌دهد. در هنر و معماری اسلامی از آیات قرآن به عنوان برجسته‌ترین تزئینات هنر اسلامی استفاده شده است. بارزترین آن، مربوط به تزئینات بناهای مذهبی بویژه مساجد است. از مجموعه‌های مهم شیعی ایران، مجموعه شیخ صفی‌الدین در اردبیل است که بیانگر هنر ناب اسلامی- ایرانی می‌باشد و مناسب برای بررسی بازتاب آیات قرآنی در معماری و تزئینات محسوب می‌شود. هدف اصلی این پژوهش، بررسی و کشف تاثیرات آیات قرآنی بر تزئینات بکار رفته در بقعه شیخ صفی می‌باشد. این پژوهش با بررسی «توصیفی-تحلیلی» آیات قرآنی و تفاسیر موجود و تحلیل نمونه موردی سعی دارد تا زوایا و مفاهیم آیات قرآنی مرتبط با تزئینات بکار رفته را استخراج نماید. نتایج حاکی از آن است که ایرانیان با بکارگیری مفاهیم آیات قرآن سعی داشته‌اند تعالیم اسلامی را در محیط مصنوع بازتاب دهند.

واژه‌های کلیدی: تزئینات، آیات قرآنی، معماری اسلامی، بقعه شیخ صفی‌الدین اردبیلی

Religious art and architecture at the Shaykh Safi Ardabili with approach of the impact of Quranic Verses in decorations

Elmira, Zahedian¹; Yalda, Motarjem

¹ Department of Arts and Architecture, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran

² Department of Arts and Architecture, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran

Abstract

A Islamic architecture affected by Islamic Weltanschauung from language of the Quran, shows the richness of Islamic civilization by using spiritual soul. Quran in Islamic art and architecture has been used as the most prominent decorations. The most obvious of it, is the decoration of religious buildings, especially mosques. One of important collections of Shia in Iran, is Sheikh Safi Din in Ardabil, which expresses the pure Islamic- Iranian art and is suitable for the study reflection of Quranic verses in architecture and decoration. The main objective of this study was to explore the effects of Quranic verses used in the Sheikh Safi Din decoration. This research by descriptive – analytical study Quranic verses and interpretations and analysis case study, is trying to find angles and concepts related verses used in decorations. Results indicate that the Iranians are using the concepts of Quran to reflect Islamic Teaching in built environment.